

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
MISIJA NA KOSOVU

Izveštaj Misije OEBS-a na Kosovu 03/2010
o praćenju rada Skupštine Kosova
1. maj 2010 – 30. juni 2010.

Glavne tačke

- Skupština usvaja Zakon o javnoj službi, sa amandmanima koje je predložio Odbor za prava i interese zajednica
- Skupština usvaja godišnji izveštaj o radu Nezavisnog nadzornog odbora
- Skupština usvaja Zakon o pravima i odgovornostima poslanika Skupštine
- Skupština usvaja Program rodne ravnopravnosti na Kosovu

1. Uvod

Ovaj 68. izveštaj o praćenju rada Skupštine sačinjen je u skladu sa radnim zadacima UNMIK-ovog Stuba III za izgradnju institucija (OEBS) koji prati rad Skupštine Kosova, od 26. novembra 2002, i zasniva se na praćenju novog Poslovnika koji je usvojen na plenarnoj sednici 29. aprila 2010.

Misija OEBS-a na Kosovu pratila je šest redovnih plenarnih sednica, 13. maja, 27. maja, 4. juna, 10. juna, 17. juna i 25. juna, kao i sedam sednica Predsedništva, 6. maja, 18. maja, 1. juna, 8. juna, 15. juna, 21. juna i 29. juna. Tokom izveštajnog perioda, Misija OEBS-a na Kosovu pratila je 41 sastanak odbora i tri javne rasprave.

2. Pregled

Plenarnom sednicom od 13. maja predsedavali su predsednik Skupštine g. Jakup Krasniqi (Demokratska partija Kosova - PDK) i član Predsedništva, g. Ibrahim Gashi (Alijansa za novo Kosovo - AKR).

- Plenarnoj sednici od 13. maja prisustvovalo je sedamdeset i troje poslanika.¹
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 13. maja:
  - Pitanja na koja vlada daje usmeni odgovor
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o javnoj službi Kosova (Nacrt zakona usvojen je sa 80 glasova za i jednim glasom protiv)
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o platama javnih službenika (Nacrt zakona usvojen je sa 79 glasova za i bez ijednog glasa protiv)
  - Prvo čitanje Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 63 glasa za i jednim glasom protiv)

¹ Ovo je brojka koju je objavio predsednik Skupštine na početku plenarne sednice. Međutim, ova brojka ne poklapa se sa ukupnim brojem glasova po niže navedenim tačkama dnevnog reda, zato što nisu uračunati glasovi uzdržanih i onih poslanika koji uopšte nisu prijavili svoje glasove. Ova primedba se odnosi i na ostale plenarne sednice navedene u ovom dokumentu.

- Prvo čitanje Nacrta zakona o energetske efikasnosti (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 68 glasova za i dva glasa protiv)
- Razmatranje amandmana koje je vlada predložila za sporazum sa Međunarodnim monetarnim fondom (amandmani su usvojeni sa 83 glasa za i jednim glasom protiv)
- Debata o situaciji u centralnim javnim preduzećima na Kosovu (g. Driton Tali (nezavisan), kao predlagač debate², dao je uvodnu reč; posle njega su govorili predstavnici parlamentarnih grupa i nekoliko drugih poslanika Skupštine. Na kraju debate, g. Tali je dao završnu reč).
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Regulatorne kancelarije za energetiku za 2009. g. (Godišnji izveštaj usvojen je sa 45 glasova za i 11 glasova protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Kosovske agencije za privatizaciju za 2009. g. (Godišnji izveštaj je razmatran na sednici, ali je glasanje odloženo za sledeću sednicu zbog nedostatka kvoruma. Za više detalja o tome pogledajte deo pod naslovom „Kvorum“.)
- Razmatranje vladinog Programa rodne ravnopravnosti na Kosovu³ (Program je razmatran na sednici, ali je glasanje odloženo za sledeću sednicu zbog nedostatka kvoruma. Za više detalja o tome pogledajte deo pod naslovom „Kvorum“.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 27. maja predsedavali su predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i dvojica članova predstavništva, g. Sabri Hamiti (Demokratska liga Kosova - LDK) i g. Eqrem Kryeziu (LDK).

Na plenarnoj sednici od 27. maja bilo je prisutno sedamdeset i troje poslanika.

- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 27. maja:
  - Izjašnjavanje poslanika
  - Pitanja na koja vlada daje usmene odgovore
  - Ratifikacija sporazuma između vlade Kosova i Međunarodne asocijacije za razvoj⁴
  - (Ratifikacija sporazuma je odbijena, sa 68 glasova za i 15 glasova protiv, pošto ratifikacija nije dobila podršku 2/3 svih poslanika.)
  - Glasanje o godišnjem izveštaju Kosovske agencije za privatizaciju za 2009. g. (Godišnji izveštaj je usvojen sa 47 glasova za i 18 glasova protiv)
  - Glasanje o vladinom Programu rodne ravnopravnosti na Kosovu (Program je usvojen sa 62 glasa za i osam glasova protiv.)

² G. Driton Tali, koga je podržalo 11 poslanika, podneo je zahtev za vođenje debate o situaciji u centralnim javnim preduzećima na Kosovu.

³ Dana 13. maja, Skupština je razmatrala program rodne ravnopravnosti na Kosovu za period od 2008- 2013, koji je predložila vlada. Program je usmeren na šest posebnih oblasti: (i) integracija žena u privredi, (ii) integracija žena u tržište rada i sistem socijalne zaštite, (iii) žene u procesu donošenja odluka, (iv) zdravstvena zaštita žena i pristup zdravstvenim uslugama, (v) obrazovanje žena i (vi) zastupljenost žena u kulturi i medijima. Program nastoji da osigura ravnopravno učešće žena i muškaraca u društvenom, ekonomskom i političkom životu na Kosovu. Skupštinski Odbor za ljudska prava, ravnopravnost polova, nestala lica i peticije građana, kao nadležni odbor, podržao je Program i preporučio da žene budu zastupljene u bezbednosnim agencijama i da se u opštinama uspostave kancelarije za ravnopravnost polova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova, koji je proglašen Uredbom UNMIK-a 2004/18. Sve parlamentarne grupe podržale su program i preporuke Odbora.

⁴ Međunarodna asocijacija za razvoj (IDA) deo je Svetske banke koja pomaže zemljama u razvoju tako što im daje kredite sa malom ili nikakvom kamatom kao i grantove za programe koji podstiču ekonomski rast i poboljšavaju životne uslove ljudi. IDA dopunjuje drugu kreditnu filijalu Svetske banke – Međunarodnu banku za obnovu i razvoj (IBRD) – koja daje savetodavne usluge i kredite za kapitalne investicije srednje razvijenim zemljama. Svrha sporazuma između vlade Kosova i IDA-a je finansiranje projekta za modernizaciju javnog sektora i projekta za registraciju nepokretne imovine i katastra. Prema ovom sporazumu, IDA je vladi Kosova ponudila 5.200.000 € koji se sastoje od finansijskog doprinosa u visini do 2.300.000 € i zajma do 2.900.000 €.

- Debata o „povredi teritorijalnog integriteta i suvereniteta Kosova od strane Srbije“ (Debata je održana na zahtev parlamentarne grupe Demokratske lige Dardanije (LDD). Na početku debate, predlagač debate, g. Lulzim Zeneli (LDD), održao je uvodnu reč; posle njega govorili su predstavnici parlamentarne grupe i nekoliko drugih poslanika. Na završetku debate usvojena je deklaracija sa 58 glasova za i bez ijednog glasa protiv⁵.)
- Prvo čitanje nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o Ministarstvu spoljnih poslova i diplomatskoj službi Kosova (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 58 glasova za i bez ijednog glasa protiv)
- Prvo čitanje Nacrta zakona o readmisiji (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 61 glasom za i bez ijednog glasa protiv)
- Prvo čitanje Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim kompanijama (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 62 glasa za i bez ijednog glasa protiv)
- Prvo čitanje Nacrta zakona o Centralnoj banci Kosova (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 63 glasa za i bez ijednog glasa protiv)
- Prvo čitanje Nacrta zakona o zaštiti prirode (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 55 glasova za i dva glasa protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Komisije za pravnu pomoć za 2009. godinu (Godišnji izveštaj usvojen je u principu sa 65 glasova za i bez ijednog glasa protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Kosovske komisije za konkurenciju za 2009. g. (Godišnji izveštaj usvojen je u principu sa 55 glasova za i pet glasova protiv)
- Razmatranje preporuke *ad hoc* Odbora o imenovanju dva člana za Savet Nezavisne komisije za medije (Imenovanja su usvojena sa većinom glasova za i bez ijednog glasa protiv⁶)
- Razmatranje predloga parlamentarne grupe o zameni članova njihovog odbora⁷ (Skupština je većinom glasova usvojila zamenu članova odbora)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 4. juna predsedavali su predsednik Skupštine, g. Jakup Krasniqi (PDK), i član Predsedništva, g. Naim Maloku (Alijansa za budućnost Kosova – AAK).

- Na plenarnoj sednici od 4. juna bilo je prisutno sedamdeset i dvoje poslanika Skupštine

⁵ Debata je bila usmerena na organizaciju, od strane Beograda, opštinskih izbora u severnim opštinama Kosova, što se smatralo povredom teritorijalnog integriteta i suvereniteta Kosova. Na završetku debate, Skupština je usvojila deklaraciju kojom se vlada Kosova poziva da, u saradnji sa međunarodnom zajednicom, zabrani organizaciju opštinskih izbora i drugih aktivnosti vlade Srbije na teritoriji Kosova, da zabrani posete zvaničnika srpske vlade bez dozvole kosovskih institucija, i da sačini akcioni plan za raspuštanje paralelnih struktura u severnim opštinama Kosova.

⁶ G. Daut Demaku i gđa Venera Hajrullahu postavljeni su za članove Saveta Nezavisne komisije za medije na mandat od dve godine.

⁷ Parlamentarna grupa PDK izvršila je sledeće zamene u odborima: Rexhep Hoti zamenio je Zafira Berishu, kao član Odbora za prava i interese zajednica i povratak; Arsim Bajrami zamenio je Editu Tahiri, kao član Odbora za evropske integracije; Adem Grabovci zamenio je Nerxhivane Dauti, kao član Odbora za ekonomiju, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije; Ismail Kurteshi zamenio je Memlija Krasniqija, kao član Odbora za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport; Abdyl Ymeri zamenio je Hajdina Abazija, kao član Odbora za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije; i Basri Musmurati zamenio je Zafira Berishu, kao član Odbora za unutrašnje poslove i bezbednost.

Parlamentarna grupa LDK izvršila je sledeće zamene: Fatmir Rexhepi zamenio je Ismeta Beqirija, kao predsednik Odbora za ljudska prava, ravnopravnost polova, nestala lica i peticije građana; Njomza Emini zamenila je Bujara Bukoshija, kao prvi potpredsedavajući Odbora za evropske integracije.

Parlamentarna grupa AAK izvršila je sledeće zamene: Melihate Tërmkolli zamenila je Ahmeta Isufija, kao član Odbora za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije.

- Glavne tačke dnevnog reda na plenarnoj sednici od 4 juna:
  - Izjašnjavanje poslanika
  - Pitanja na koja vlada daje usmene odgovore
  - Ratifikacija sporazuma između vlade Kosova i Međunarodne asocijacije za razvoj (Ova tačka je odložena zbog nedostatka kvoruma.)
  - Prvo čitanje Nacrta zakona o radu (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 74 glasa za i bez ijednog glasa protiv)
  - Prvo čitanje Nacrta zakona o rezervnoj komponenti Kosovskih bezbednosnih snaga (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 63 glasa za i bez ijednog glasa protiv)
  - Prvo čitanje Nacrta zakona o oceni uticaja na životnu sredinu (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 62 glasa za i šest glasova protiv)
  - Razmatranje zakona o pravima i odgovornostima poslanika (Zakon je usvojen sa 74 glasa za i dva glasa protiv)
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o parlamentarnom ispitivanju (Nacrt zakona usvojen je sa 74 glasa za i jednim glasom protiv.)
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o službenom listu (Nacrt zakona usvojen je sa 76 glasova za i jednim glasom protiv.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 10. juna predsedavali su predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva g. Xhavit Haliti (PDK).

- Na plenarnoj sednici od 10. juna bilo je prisutno šezdeset i sedam poslanika.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 10. juna:
  - Izjašnjavanje poslanika
  - Pitanja na koja vlada daje usmene odgovore
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o Crvenom krstu (Nacrt zakona usvojen je sa 64 glasa za i tri glasa protiv)
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o amblemu crvenog krsta i drugim karakterističnim amblemima i znacima (Nacrt zakona usvojen je sa 28 glasova za i šest glasova protiv)
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o utvrđivanju prava i zaštiti topografije integrisanih kola (Nacrt zakona usvojen je sa 70 glasova za i jednim glasom protiv)
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o prevenciji i suzbijanju sajber (internet) kriminala (Nacrt zakona usvojen je sa 65 glasova za i jednim glasom protiv)
  - Razmatranje finansijskog izveštaja o budžetu Kosova za 2009. g. (Izveštaj je usvojen sa 44 glasa za i devet glasova protiv)
  - Razmatranje godišnjeg izveštaja generalnog revizora za 2009. g. (Izveštaj je usvojen sa 55 glasova za i jednim glasom protiv)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 17. juna predsedavali su predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva, g. Slobodan Petrović (Samostalna liberalna stranka - SLS).

- Na plenarnoj sednici Skupštine od 17. juna bilo je prisutno sedamdeset i četvero poslanika
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 17. juna:
  - Izjašnjavanje poslanika
  - Pitanja na koja vlada daje usmeni odgovor
  - Prvo čitanje Nacrta zakona o pristupu službenim dokumentima (Nacrt zakona usvojen je u principu sa 56 glasova za i osam glasova protiv)

- Prvo čitanje Nacrta zakona o uspostavljanju depozita kao sistema osiguranja za finansijske institucije
(Nacrt zakona je usvojen u principu sa 61 glasom za i bez ijednog glasa protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Kosovske agencije za imovinu za 2009. g.
(Izveštaj je usvojen sa 44 glasa za i 11 glasova protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Uprave civilnog vazduhoplovstva za 2009. g.
(Izveštaj je usvojen sa 66 glasova za i bez ijednog glasa protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Nezavisne komisije za rudnike i minerale za 2009. g.
(Izveštaj je usvojen sa 45 glasova za i 11 glasova protiv)
- Razmatranje godišnjeg izveštaja Nezavisnog nadzornog odbora (NNO) za 2009. g.
(Izveštaj je usvojen sa 53 glasa za i dva glasa protiv)
- Razmatranje zahteva za naknadu članovima odbora Železničke regulatorne agencije
(Tačka je odložena zbog nedostatka kvoruma.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 25. juna predsedavali su predsednik Skupštine Jakup Krasnići (PDK) i dva člana Predsedništva, g. Sabri Hamiti (LDK) i g. Xhavit Haliti (PDK).

- Na plenarnoj sednici od 25. juna bilo je prisutno sedamdeset i pet poslanika.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 25 juna:
  - Izjašnjavanje poslanika
  - Pitanja na koja vlada usmeno odgovara
  - Drugo čitanje Nacrta zakona o readmisiji
(Nacrt zakona je usvojen sa 64 glasa za i dva glasa protiv)
  - Prvo čitanje Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o putnim ispravama
(Nacrt zakona je usvojen u principu, sa 60 glasova za i šest glasova protiv)
  - Glasanje o zahtevu za naknadu članovima odbora Regulatornog organa za železnice
(Zahtev je usvojen sa 34 glasa za i 25 glasova protiv)
  - Razmatranje zahteva Odbora za poljoprivredu, šumarstvo, razvoj sela, životnu sredinu i prostorno planiranje u vezi sa Nacrtom zakona o zaštiti prirode
(Zahtev je usvojen sa 52 glasa za i sedam glasova protiv)
  - Razmatranje zahteva Odbora za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije u vezi sa Nacrtom zakona o izmenama i dopunama Zakona o upravnom postupku
(Zahtev je usvojen sa 58 glasova za i tri glasa protiv)
  - Razmatranje preporuke Vrhovnog suda u vezi sa imenovanjem članova Odbora za žalbe na rad medija (OŽM)⁸
(Preporuka je odbačena sa 66 glasova za i bez ijednog glasa protiv)

3. Parlamentarna praksa i sednice Skupštine

Zakonodavni proces

⁸ OŽM je telo koje odlučuje u žalbama stranaka koje su neposredno pogođene odlukama Nezavisne komisije za medije (NKM). Shodno članu 22.4 Zakona o Nezavisnoj komisiji za medije, koji je proglašen Uredbom UNMIK-a 2005/34, dva lokalna člana OŽM predlaže Vrhovni sud, a imenuje Skupština, nakon javnog poziva za nominacije od strane Saveta NKM. U skladu sa Zakonom o NKM, Vrhovni sud je imenovao g. Avdija Dinaja i gđu Fllanzu Kadiu. Međutim, pošto je sestra gđe Kadiu trenutno na visokom rukovodećem položaju na Radio-televiziji Kosova, izvršni direktor NKM-a je tražio od dva skupštinska odbora da daju mišljenje o tome da li ta nominacija zaista predstavlja sukob interesa. Odbor za zakonodavstvo i pravosuđe i Odbor za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije preporučili su Skupštini da *ne* prihvati imenovanje gđe Fllanze Kadiu u Odbor za žalbe na rad medija (OŽM), kako bi se izbegao mogući sukob interesa. Shodno tome, Skupština je odbacila predlog za imenovanje.

- U toku perioda koji je obuhvaćen pregledom, Skupština je usvojila devet zakona:

Ime	Funkcionalni odbor	Prvo čitanje	Drugo čitanje	Rok
Zakon o utvrđivanju prava i zaštite topografije integrisanih kola	Odbor za ekonomiju, trgovinu, industriju, energetiku, transport i komunikacije	24. jul 2009.	10. jun	10 meseci
Zakon o sprečavanju i borbi protiv sajber kriminala	Odbor za ekonomiju, trgovinu, industriju, energetiku, transport i komunikacije	24. jul 2009.	10. jun 2010.	10 meseci
Zakon o platama javnih službenika ⁹	Odbor za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije	29. oktobar 2009.	13. maj 2010.	6 meseci
Zakon o javnim službama	Odbor za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije	29. oktobar 2009.	13. maj 2010.	6 meseci
Zakon o parlamentarnoj istrazi	Odbor za zakonodavstvo i pravosudne poslove	19. novembar 2009.	4. jun 2010.	6 meseci
Zakon o službenom glasniku	Odbor za zakonodavstvo i pravosudne poslove	11. februar 2010.	4. jun 2010.	4 meseca
Zakon o amblemu Crvenog krsta i drugim karakterističnim amblemima i znacima	Odbor za zdravstvo, rad i socijalna pitanja	28. januar 2010.	10. jun 2010.	4 meseca
Zakon o Crvenom krstu	Odbor za zdravstvo, rad i socijalna pitanja	28. januar 2010.	10. jun 2010.	4 meseca
Zakon o readmisiji	Odbor za unutrašnje poslove i bezbednost	27. maj 2010.	25. jun 2010.	1 mesec

Komentar: Svi gore pomenuti nacrti zakona, osim Nacrta zakona o readmisiji, usvojeni su od strane Skupštine posle isteka roka propisanog članom 57.6 novog Poslovnika, koji predviđa da „funkcionalni odbor predstavlja Skupštini izveštaj sa preporukama o nacrtu zakona u roku od dva meseca od prvog čitanja.“ U mnogim prethodnim izveštajima se isto tako napominje da odbori imaju stalne poteškoće u razmatranju i izveštavanju o svojim preporukama o nacrtu zakona u skladu sa rokovima utvrđenim u članu 57/6. Dana 24. marta, nakon odobrenja Predsedništva, Skupština je objavila konkurs za 13 radnih mesta za stručnjake za podršku odborima u njihovom radu. Zbog toga se preporučuje da odbori koriste stručno znanje, koje će im uskoro biti na raspolaganju, i trude se da razmotre nacrt zakona u propisanom roku, kako bi se povećala efikasnost zakonodavnog procesa.

- Na svom sastanku održanom 29. juna, Predsedništvo je dobilo predlog podnet od strane g. Emrusha Xhemajlia (Socijalistička partija - PS), koji je podržan od strane 66 drugih poslanika. On u predlogu traži da Skupština naloži Vladi da izmeni Zakon o statusu i pravima porodica heroja, invalida, veterana i pripadnika OVK i porodica civilnih žrtava

⁹ Dana 26. januara 2010, na zahtev Odbora za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije, Predsedništvo Skupštine je produžilo rok za razmatranje nacrta zakona o platama javnih službenika i nacrt zakona o javnoj službi za dodatnih 15 dana. Međutim, Odbor je premašio rok za tri meseca.

rata¹⁰. Predsedništvo je odlučio da zatraži od Vlade da ubrza proces izmena pomenutog zakona i što pre ga dostavi Skupštini, jer je Vlada već uključila novi Nacrt zakona o statusu porodica palih boraca OVK, invalida i veterana i porodica civilnih žrtava u zakonodavnu agendu za 2010.

Komentar: Odluka Predsedništva je u skladu sa članom 53.2 novog Poslovnika, koji predviđa da „se nacrt zakona koji predlaže predsednik, poslanici, parlamentarni odbor, parlamentarna grupa ili birači, šalje Vladi, preko Predsedništva Skupštine, na mišljenje.“

- Dana 15. juna, Odbor za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije je uputio Službi za predstavke i predloge svoj nacrt zakona o Nezavisnoj komisiji za medije i radiodifuziju. Na svom sastanku održanom 21. juna, Predsedništvo je dobilo nacrt pomenutog zakona i odlučilo da zatraži od Vlade da iznese svoje mišljenje, uključujući i izjavu o uticaju nacrta zakona na budžet, u roku od mesec dana.

Komentar: Odluka Predsedništva je u skladu sa članom 53.2 novog Poslovnika, koji predviđa da se nacrt zakona koji predlaži parlamentarni odbor šalje Vladi na mišljenje. Pored toga, član 53.3 predviđa da Vlada mora da predstavi svoje mišljenje najkasnije u roku od mesec dana od dana kada je primila nacrt zakona, i da posle tog roka, nacrt zakona treba da se uputi Skupštini na razmatranje.

Raspodela nacrta zakona

- Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine raspodeljen je 20. aprila. To znači da je nacrt zakona raspodeljen 15 radnih dana pre njegovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 13. maja.
Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona o Ministarstvu spoljnih poslova i diplomatskoj službi na Kosovu, Nacrt zakona o readmisiji i Nacrt zakona o izmeni i dopuni zakona o komercijalnim kompanijama raspodeljeni su 4. maja, Nacrt zakona o Centralnoj banci Kosova raspodeljen je 6. maja a Nacrt zakona o očuvanju prirode raspodeljen je 7. maja. Prema tome, gore pomenuti nacrti zakona raspodeljeni su 15, 13 odnosno 12 radnih dana pre njihovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 27. maja.
Nacrt zakona o rezervnom sastavu Kosovskih bezbednosnih snaga raspodeljen je 13. maja, Nacrt zakona o radu raspodeljen je 14. maja a Nacrt zakona o oceni uticaja na životnu sredinu raspodeljen je 19. maja. Prema tome, gore pomenuti nacrti zakona, raspodeljeni su 15, 14 odnosno 11 radnih dana pre njihovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 4. juna.
Nacrt zakona o pristupu službenim dokumentima i Nacrta zakona o uspostavljanju depozita kao sistema osiguranja za finansijske institucije raspodeljeni su 1. juna. Prema tome, gore pomenuti nacrti zakona raspodeljeni su 11 radnih dana pre njihovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 17. juna.
Nacrt zakona o izmeni i dopuni zakona o putnim ispravama raspodeljen je 8. juna. Prema tome, Nacrt zakona je raspodeljen 12 radnih dana pre njegovog prvog čitanja na plenarnoj sednici održanoj 25. juna.

---

¹⁰ Skupština Kosova je ovaj zakon usvojila 23. februara 2006, ali nisu objavljeni ni sam zakon ni Uredba UNMIK-a 2006/29 kojom je on proglašen.

Komentar: Član 56.1 novog Poslovnika zahteva da „se prvo čitanje nacrtu zakona sprovodi najmanje dve radne nedelje i najviše četiri radne nedelje od dana njegove raspodele“. Stoga, svi gore pomenuti nacrti zakona razmotreni su na prvom čitanju u skladu sa članom 56.1, što predstavlja poboljšanje u odnosu na prethodne periode izveštavanja.

Skupština odobrava godišnje izveštaje devet nezavisnih institucija, uključujući Nezavisan nadzorni odbor (NNO)

- Tokom maja i juna, Skupština je diskutovala i odobrila godišnje izveštaje za 2009. godinu podnete od strane devet nezavisnih institucija i agencija, uključujući Regulatornu kancelariju za energetiku, Kosovsku agenciju za privatizaciju, Komisiju za pravnu pomoć, Kosovsku komisiju za konkurenciju, Kancelariju glavnog revizora, Kosovsku agenciju za imovinu, Upravu civilnog vazduhoplovstva, Nezavisnu komisiju za rudnike i minerale i Nezavisan nadzorni odbor (NNO).

Na plenarnoj sednici održanoj 17. juna, tokom diskusije o godišnjem izveštaju NNO-a, poslanici su izrazili svoju zabrinutost u pogledu neuspeha javnih institucija da postupe u skladu sa odlukama NNO, kao što je i napomenuto u izveštaju NNO. Tokom 2009. godine, NNO je primio 288 žalbi javnih službenika, od kojih je 163 uloženo protiv opština, 81 protiv ministarstava a 44 protiv drugih nezavisnih agencija i institucija. Prema izveštaju, uprkos činjenici da su odluke NNO konačne, organi za zapošljavanje nisu izvršili 76 odluka, što je zabrinjavajuće za NNO i poslanike.

Komentar: Po svemu sudeći postoji pozitivan trend među nezavisnim institucijama kada je u pitanju blagovremeno podnošenje njihovih godišnjih izveštaja, preispitivanje istih od strane Skupštine i njihovo temeljno razmatranje i davanje preporuka. Primećeno je takođe da Skupština zauzima proaktivniji stav u povezivanju sa nezavisnim institucijama i agencijama u potpunom vršenju njene nadzorne uloge.

Prema izveštaju NNO, glavni operativni izazov sa kojim se suočava ova institucija ostaje i dalje nedostatak volje izvršnih vlasti da izvrše odluke NNO-a. Misija OEBS-a na Kosovu stoga pruža podršku NNO-u ojačavanjem njegovih internih kapaciteta u cilju obezbeđivanja uspešne primene njegovog mandata.

Kvorum

- Tokom plenarne sednice održane 13. maja, na kraju debate o godišnjem izveštaju Kosovske agencije za privatizaciju (KAP) za 2009. godinu i Programu rodne ravnopravnosti na Kosovu, predsedavajući sednice objavio je da je 59 poslanika bilo prisutno u plenumu, što nije bio dovoljan broj da se glasa o ova dva dokumenta. Predsedavajući je stoga odložio glasanje o izveštaju KPA i o Programu rodne ravnopravnosti za narednu plenarnu sednicu, usled nepostojanja kvoruma. Na početku plenarne sednice održane 27. maja, Skupština je glasala i odobrila izveštaj KPA i Program rodne ravnopravnosti.

Komentar: Odluka predsedavajućeg da odloži glasanje o izveštaju KPA i Programu rodne ravnopravnosti bila je u skladu sa članom 51.3, koji predviđa da „odluke donete na sastancima Skupštine jesu punovažne ukoliko je prisutno više od jedne polovine poslanika u vreme donošenja odluke“. Raniji izveštaji o praćenju aktivnosti Skupštine takođe su beležili slične situacije, kada su tačke dnevnog reda odlagane zbog nepostojanja kvoruma, izazivajući poteškoće u vođenju plenarnih sednica. Preporučuje se da Predsedništvo Skupštine i vođe parlamentarnih grupa odgovore na pitanje odsustva

poslanika na plenarnim sednicama kako bi se osiguralo bolje prisustvo poslanika i izbegle situacije slične gore navedenoj.

Skupština primenjuje nove odredbe o parlamentarnim pitanjima

- Tokom perioda za postavljanje pitanja na plenarnoj sednici održanoj 13. maja, 13 od 17 pitanja dobilo je odgovor vlade, a četiri pitanja su odložena za narednu sednicu. Dana 27. maja, odgovoreno je na devet od 13 pitanja, a četiri pitanja su odložena za narednu sednicu. Na plenarnoj sednici održanoj 4. juna, odgovor je dat na osam od 18 pitanja a deset je odloženo za narednu plenarnu sednicu. Na plenarnoj sednici održanoj 10. juna, 12 pitanja postavljeno je od strane poslanika, i na samo četiri pitanja je dat odgovor, dok je devet ostalo neodgovoreno zbog odsustva odnosnih ministara i poslanika, koji su podneli pitanja. Preostala pitanja odložena su za narednu plenarnu sednicu. Na plenarnoj sednici održanoj 17. juna, postavljeno je 16 pitanja od strane poslanika, od kojih je na 14 odgovoreno a dva pitanja su odložena za narednu sednicu. Na plenarnoj sednici održanoj 25. juna, odgovoreno je na osam od devet pitanja a jedno pitanje je odloženo za narednu sednicu. Predsednik Skupštine je izjavio da će pitanja koja nisu dobila odgovor na dve plenarne sednice biti objavljena u biltenu Skupštine.

Komentar: Periodi za postavljanje pitanja tokom perioda izveštavanja sprovedeni su od strane Skupštine u skladu sa članom 45 novog Poslovnika o „Pitanjima za usmeni odgovor vlade“, koji predviđa da će dnevni red svake sednice takođe obuhvatati period do 60 minuta za postavljanje pitanja vladi od strane poslanika, sa po dva minuta za svako pitanje, tri minuta za odgovor ministra, jednim minutom za propratno pitanje i dva minuta za odgovor na propratno pitanje, a poslanik može postaviti najviše dva pitanja po plenarnoj sednici.

Mnogi prethodni izveštaji o praćenju rada Skupštine isticali su da se sva pitanja ne mogu obraditi u periodu od 50 minuta, kao što je predviđeno starim Poslovníkom, usled velikog broja pitanja podnetih od strane poslanika. Odbor za Poslovnik stoga je uključio nove odredbe u novi Poslovnik, prema kojima period za postavljanje pitanja traje do 60 minuta i poslanik ima pravo da postavi najviše dva pitanja na svakoj plenarnoj sednici. Nove odredbe su donete sa namerom da se period za postavljanje pitanja učini delotvornijim pružajući poslanicima koji podnesu pitanja bolju priliku da dobiju odgovor na blagovremen način. Bez obzira na isto, odsustvo vlade da odgovori na pitanja blagovremeno stvara poteškoće Skupštini kada se radi o upravljanju periodom za postavljanje pitanja na odgovarajući način. Skupština bi stoga trebalo da uloži veća nastojanja i iskoristi svoj autoritet da obezbedi odgovornost vlade, što predstavlja ključni parlamentarni demokratski standard.

4. Ravnopravan pristup i učešće zajednica

Skupština usvaja nacrt zakona o javnoj službi, uključujući izmenu zakona o zastupljenosti pripadnika nealbanskih zajednica

- Dana 14. maja, Skupština Kosova usvojila je Nacrt zakona o javnoj službi, uključujući izmenu predloženu od strane Odbora za prava i interese zajednica i povratak, koja definiše na precizniji način zastupljenost pripadnika nevećinskih zajednica u javnoj službi. Putem izmene istog, Odbor je predložio da najmanje 10% radnih mesta u centralnim institucijama javne službe bude rezervisano za pripadnike nealbanskih zajednica. Pored toga, izmena predlaže da bi na opštinskom nivou, pripadnici zajednica u manjinskom položaju trebalo da budu zastupljeni srazmerno procentu nevećinskih zajednica u datoj opštini.

Komentar: Drugo čitanje Nacrta zakona o javnoj službi zakazano je za razmatranje od strane Skupštine za sednicu održanu 29. aprila. Međutim, njegovo drugo čitanje odloženo je za plenarnu sednicu održanu 13. maja, zato što se Odbor za zakonodavstvo i pravosudne poslove nije složio sa izmenama, predloženim od strane funkcionalnog Odbora za javnu upravu, lokalnu samoupravu i medije. Kao rezultat razlika između ova dva odbora, Skupština je odlučila da odloži diskusiju za plenarnu sednicu održanu 13. maja kako bi ova dva odbora rešila svoje razlike. Ova dva odbora su se kasnije sastala, ponovo preispitala izmene predložene od strane funkcionalnog odbora i pomirila svoje razlike. Funkcionalni odbor je na početku predložio 203 izmene, ali se nakon sastanka sa Odborom za zakonodavstvo i pravosudne poslove složio da predloži samo 67 izmena, koje su sve odobrene od strane Skupštine.

5. Pristup

- Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, Misija OEBS-a na Kosovu i dalje je imala pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva, sastancima odbora i javnim raspravama. Misija OEBS-a na Kosovu takođe je dobila kopije dokumenata razmotrenih od strane Skupštine i transkripte sa plenarnih sednica.

6. Transparentnost

- Skupština nije objavila evidenciju o elektronskim glasovima sa plenarnih sednica, koje su održane tokom perioda obuhvaćenog izveštajem.

Komentar: U skladu sa članom 51.7 novog Poslovnika, evidencija o elektronskim glasovima poslanika objavljuje se u roku od tri radna dana od dana održavanja plenarne sednice. Skupština međutim nije objavila evidenciju o elektronskim glasovima sa bilo koje plenarne sednice, tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, što nije bilo u skladu sa članom 51.7. Snažno se preporučuje da Skupština objavi evidenciju o elektronskim glasovima, na način predviđen novim Poslovníkom, u cilju unapređivanja transparentnosti Skupštine, posebno odgovornosti poslanika prema njihovim biračima.

- Radio-televizija Kosova uživo je emitovala na televiziji plenarne sednice koje su predmet razmatranja. Građanima i posmatračima pružen je pristup plenarnim sednicama. Skupština ima veb stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinakosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografske podatke poslanika, informacije o strukturi i funkcionisanju Skupštine, zapisnike i transkripte sa skupštinskih sednica i sastanaka odbora, kopije zakona i rezolucija usvojenih od strane Skupštine, zajedno sa drugim informacijama.

KRAJ.